

UCHWAŁA KOMISJI HABILITACYJNEJ
Z DNIA 10 KWIETNIA 2017 roku ZAWIERAJACA OPINIĘ
W SPRAWIE NADANIA
STOPNIA DOKTORA HABILITOWANEGO NAUK
MEDYCZNYCH DR ARTUROWI PASTERNAKOWI

Komisja habilitacyjna w składzie:

Przewodniczący: Prof. Jarosław Reguła – Centrum Medyczne Kształcenia

Podyplomowego Warszawa

Sekretarz: dr hab. Jolanta Kaszuba-Zwoińska - UJCM

Recenzenci: Prof. Aldona Kasprzak – UM w Poznaniu

Dr hab. Ewa Nowakowska – Duława – Śląski Uniwersytet

Medyczny

Prof. Andrzej Budzyński - UJCM

Członkowie Komisji: Prof. Hanna Jackowiak – Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

dr hab. Dariusz Adamek, Prof. UJ, UJCM

działając na podstawie art. 16 ust. 1 i 2, art. 18a ust. 8 i 11 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2014, poz. 1852 z późn. zm.), § 14 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 30 października 2015 r. w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora (Dz. U. 2015, poz 1842), § 4 i 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz. U. Nr 196, poz. 1165) oraz na podstawie postanowienia Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 12 grudnia 2016r. powołującego komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego dr Artura Pasternaka podjęła *jednogłośnie w głosowaniu jawnym*

uchwałę wyrażającą pozytywną opinię

w sprawie nadania dr Arturowi Pasternakowi

stopnia naukowego doktora habilitowanego nauk medycznych

w dyscyplinie *medycyna*.

UZASADNIENIE

Komisja Habilitacyjna po zapoznaniu się z autoreferatem, wykazem opublikowanych prac naukowych, materiałami dotyczącymi osiągnięć dydaktycznych, współpracy z instytucjami, organizacjami i towarzystwami naukowymi, działalności popularyzującej naukę dr n. med Artura Pasternaka oraz opiniami Recenzentów:

- Prof. Aldony Kasprzak
- Dr hab. Ewy Nowakowskiej-Duławy
- Prof. Andrzeja Budzyńskiego

ustaliła co następuje:

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ

Dr n. med. Artur Pasternak, ur. 30.09.1981r., ukończył studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum w Krakowie w 2006 roku. Od 2006r. do chwili obecnej pracuje w Katedrze Anatomii UJ CM w Krakowie kolejno na stanowiskach: asystenta i adiunkta (od 2013r.). Pracuje również na stanowisku starszego asystenta (od 2014r.) na Oddziale Klinicznym I Kliniki Chirurgii Ogólnej, Onkologicznej i Gastroenterologicznej Szpitala Uniwersyteckiego w Krakowie. Na zasadach wolontariatu oraz rezydentury na różnych oddziałach chirurgicznych uzyskał specjalizację z chirurgii ogólnej pod kierunkiem dr hab. Mirosława Szury (17.11.2014r.). Od 2016r. posiada również otwartą specjalizację z chirurgii onkologicznej.

Stopień doktora nauk medycznych w dziedzinie medycyna, uzyskał w 2011r. na Wydziale Lekarskim UJ CM w Krakowie na podstawie rozprawy: „Rola komórek śródmiąższowych Cajala i litogenności żółci w patogenezie kamicy żółciowej”. Promotorem pracy doktorskiej był prof. dr hab. Andrzej Matyja. Praca i obrona zostały uznane przez Radę Wydziału Lekarskiego UJCM za wyróżniające. Od 2015r. posiada również certyfikaty uprawniające do samodzielnego wykonywania procedur endoskopowych oraz badań USG w zakresie ultrasonografii ogólnej.

OCENA CYKLU PUBLIKACJI ZŁOŻONYCH JAKO OSIĄGNIĘCIE NAUKOWE

Dr n med. Artur Pasternak jako Osiągnięcie naukowe, stanowiące rozprawę habilitacyjną przedstawia cykl 8 pozycji powiązanych tematycznie o łącznym IF=14,072, łączna wartość punktacji MNiSW wynosi 154. W skład cyklu wchodzi 2 prace poglądowe, 5 prac oryginalnych oraz 1 rozdział w książce opublikowanej przez wydawnictwo Springer. Habilitant jest pierwszym autorem w siedmiu z w/w prac. Tytuł Osiągnięcia naukowego to: „*Nowe elementy komórkowe i biochemiczne w etiopatogenezie kamicy pęcherzyka żółciowego*”.

1. **Artur Pasternak**, Mirosław Szura, Krzysztof Gil, Iwona Brzozowska, Dawid Maduzia, Ewa Mizia, Klaudia Walocha, Andrzej Matyja. *Metabolism of bile with respect to etiology of gallstone disease - systematic review*. Folia Med Cracov. 2014; 54(2): 5-16. MNiSW: 3
2. **Artur Pasternak**, Mirosław Szura, Krzysztof Gil, Andrzej Matyja. *Interstitial cells of Cajal (ICC) – systematic review*. Folia Morphologica. 2016; 75(3): 281-286.
3. **Artur Pasternak**, Mariusz Gajda, Krzysztof Gil, Andrzej Matyja, Krzysztof A. Tomaszewski, Jerzy A. Walocha, Jan Kulig, Piotr Thor. *Evidence of interstitial Cajal-like cells in human gallbladder*. Folia Histochem Cytobiol. 2012; 50(4): 581-585. **IF: 1.101**
4. **Artur Pasternak**, Krzysztof Gil, Andrzej Matyja, Mariusz Gajda, Krystyna Sztefko, Jerzy A. Walocha, Jan Kulig, Piotr Thor. *Loss of gallbladder interstitial Cajal-like cells in patients with cholelithiasis*. Neurogastroenterol Motil. 2013; 25(1): e17-e24. **IF: 3.424**
5. **Artur Pasternak**, Andrzej Matyja, Krzysztof Gil, Mariusz Gajda, Krzysztof A. Tomaszewski, Maciej Matyja, Jerzy A. Walocha, Jan Kulig. *Interstitial Cajal-like cells and bile lithogenicity in the pathogenesis of gallstone disease*. Pol J Surg. 2013; 85(6): 311-316. MNiSW: 6
6. Andrzej Matyja, Krzysztof Gil, **Artur Pasternak**, Krystyna Sztefko, Mariusz Gajda, Krzysztof A. Tomaszewski, Maciej Matyja, Jerzy A. Walocha, Jan Kulig, Piotr Thor. *Telocytes: new insight into the pathogenesis of gallstone disease*. J Cell Mol Med. 2013; 17(6): 734-742. **IF: 3.698**
7. **Artur Pasternak**, Jolanta Bugajska, Mirosław Szura, Jerzy A. Walocha, Andrzej Matyja, Mariusz Gajda, Krystyna Sztefko, Krzysztof Gil. *Biliary polyunsaturated fatty acids and telocytes in gallstone disease*. Cell Transplantation. 2016; Aug 5 [Epub ahead of print]. DOI: 10.3727/096368916X692717. **IF: 3.427**
8. **Artur Pasternak**, Krzysztof Gil, Andrzej Matyja. *Telocytes: New Players in Gallstone Disease*. Adv. Exp. Med. Biol. 2016; Vol. 913.

Wszyscy recenzenci zgodnie podkreślają, że cykl prac jest spójny tematycznie i przedstawia szereg zagadnień związanych etiopatogenezą jednego z najczęstszych schorzeń chirurgicznych jamy brzusznej jakim jest kamica żółciowa. Opublikowane prace poruszają istotny problem patogenezy kamicy pęcherzykowej z uwzględnieniem roli komórek typu Cajala, określanych od niedawna również, jako telocyty. W skład zespołu badawczego, oprócz macierzystej jednostki habilitanta, weszło kilka Katedr i Zakładów Collegium

Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w tym Katedra Histologii, Katedra Patofizjologii, I Katedra Chirurgii Ogólnej, Katedra Patomorfologii oraz Zakład Biochemii Klinicznej. Prace z tego cyklu ukazywały się na przestrzeni lat 2012-2016 co wskazuje na wieloletnie i dogłębne zainteresowania kandydata tą tematyką, a także umiejętność współpracy naukowej.

Pan Prof. Andrzej Budzyński zwraca uwagę na fakt, że dr Artur Pasternak wraz z zespołem jako pierwsi w Polsce dokonali identyfikacji komórek Cajala w ścianie pęcherzyka żółciowego człowieka z użyciem nowoczesnych i złożonych metod immunohistochemicznych. Istotną wartość poznawczą mają wyniki analizy ilościowej komórek typu Cajala w grupie chorych z kamicą żółciową, co potwierdza ich kluczową rolę w powstawaniu zaburzeń kurczliwości pęcherzyka mających istotne znaczenie w etiopatogenezie kamicy. Pan Prof. A. Budzyński podsumowując dorobek Habilitanta konkluduje: „Wyniki zaprezentowanego cyklu prac posiadają istotne znaczenie poznawcze w dziedzinie anatomii, histologii, chirurgii i gastroenterologii. Podobna tematyka była także poruszana w innych publikacjach spoza cyklu, co dowodzi spójności zainteresowań kandydata oraz jego wnikliwości badawczej”.

Pani Prof. Aldona Kasprzak szczegółowo analizuje każdą pozycję składającą się na osiągnięcie naukowe pod względem merytorycznym oraz procentowego udziału Habilitanta i współautorów w poszczególnych pracach: „ W 6/8 prac jest ponad pięciu współautorów (ogółem od 3-10 współautorów). Średni wkład procentowy podany przez habilitanta wynosi ok. 75%, jest satysfakcjonujący (>60%), a dokładne opisy wkładu własnego autora w wymienione prace są przekonujące.”

Pomimo, że nie podano jednoznacznego wykazu udziału procentowego pozostałych współautorów dla każdej pracy, jednak wartości podane przez habilitanta oraz opisy podane przez współautorów wydają się być zgodne wg Pani Profesor Aldony Kasprzak. Chociaż przy niektórych pracach, zwłaszcza poglądowych (nr 1 i 2) dokładny wkład współautorów brzmi identycznie, np. „opracowanie koncepcji i założeń pracy” to pod względem formalnym wg Pani Profesor ustawowy wymóg osiągnięcia naukowego został spełniony przez Habilitanta.

Analizując pracę nr „5 “w Osiągnięciu naukowym opublikowaną w „*Polish Journal of Surgery*” w roku 2013 korelowano tzw. indeks litogenności żółci z liczbą i rozmieszczeniem komórek typu Cajala u pacjentów z kamicą i w kontroli (pęcherzyk bezkamiczy). Wykazano negatywną istotną statystycznie zależność pomiędzy liczbą komórek typu Cajala w ścianie

pęcherzyka a indeksem litogenności żółci w grupie chorych z kamicią żółciową.

W opinii Pani Profesor Kasprzak - „Szkoda, że pozycja ta nie jest na liście filadelfijskiej, stąd mniejsza szansa na cytowania przez innych autorów.”

W swojej recenzji Pani dr hab. Ewa Nowakowska-Dulawa stwierdza, że wszystkie prace składające się na osiągnięcie naukowe ściśle korespondują z tytułem osiągnięcia naukowego. Pani Docent podkreśla, że wartość poznawcza prac wynika z konsekwentnej realizacji precyzyjnie zaplanowanych badań. Habilitant z zespołem jako pierwszy w Polsce i na świecie dokonał identyfikacji komórek śródmiąższowych typu Cajala i przedstawił wyniki ich analizy ilościowej w ścianie pęcherzyka żółciowego człowieka z użyciem nowoczesnych technik immunohistochemicznych. Wg Recenzentki dużą wartość poznawczą opublikowanych prac mają wyniki analizy ilościowej komórek Cajala w grupie chorych z kamicią pęcherzyka żółciowego oraz wykazanie negatywnej korelacji między liczbą komórek Cajala a indeksem litogenności żółci. Uzyskane wyniki badań mają wymiar praktyczny w dziedzinie anatomii, Histologii, chirurgii i gastroenterologii i mogą przyczynić się do rozwoju nowych metod leczenia zaburzeń motoryki pęcherzyka żółciowego stojących u podłoża kamicy.

OCENA DOROBKU NAUKOWEGO

Po oddzieleniu 8 prac zaliczonych przez Habilitanta do osiągnięcia naukowego, jego pozostały dorobek naukowy według analizy bibliometrycznej wykonanej przez Bibliotekę Medyczna UJ CM obejmuje w sumie **45** pozycji o punktacji **IF=31,468**; pkt **MNiSW=473**).

1. Oryginalne prace badawcze opublikowane w recenzowanych czasopismach naukowych: **12 pozycji** z IF i **7 prac** bez IF, sumarycznie **19 prac oryginalnych**
 - a. Sumaryczny IF za **12 prac** wynosi **20,133** (a pkt MNiSW = 295) pkt MNiSW z prace „nie-impaktowane” = 29 pkt (suma 324 pkt)
 - b. 12 prac opublikowanych zostało w czasopismach na Liście Filadelfijskiej, habilitant jest pierwszym lub drugim autorem w trzech z tych pozycji oryginalnych
2. Prace będące opisem przypadków – **5**; jedna praca posiada **IF=0,580** (pkt MNiSW =15.00); habilitant jest drugim autorem; cztery prace – bez IF, pkt MNiSW = 15
3. Listy do redakcji - **1** pozycja– **IF=10.755**, pkt MNiSW=45,00; habilitant jest jej pierwszym autorem

4. Prace poglądowe: **8** prac, wyłącznie w czasopiśmie bez IF, pkt MNiSW = 54
5. Rozdziały w monografiach i podręcznikach – **1** pozycja (habilitant podaje **dwie prace** monograficzne: krajową i zagraniczną)
6. Prace popularno-naukowe i inne – **11** prac
7. Komunikaty zjazdowe – 21 pozycji (**14** ze zjazdów międzynarodowych, **7** ze zjazdów krajowych) (**IF=10,62**)

Liczba cytowań prac, w których Habilitant był współautorem wynosi **67** (wg *Web of Science Core Collection* 1945-2016 z dnia 27.09.2016). Indeks Hirscha wynosi **4**.

Pani Prof. Aldona Kasprzak twierdzi, że, „nie może doszukać się 25 prac oryginalnych podanych przez habilitanta (Biblioteka podaje ich 19), ponadto autor wylicza w swym pozostałym dorobku **9** prac poglądowych (Biblioteka wylicza ich 8), etc. Rozbieżności te wynikają prawdopodobnie z faktu, iż niektóre prace Habilitanta posiadające jak na razie tylko nr DOI nie są lub na razie nie mogą być wpisane przez Bibliotekę UJ w dorobek autora, a jest tych pozycji w spisie podanym przez Habilitanta - siedem.”

Pan Prof. Andrzej Budzyński również weryfikował dane bibliometryczne w Bibliotece Medycznej, ostatecznie przyjął dane zawarte w autoreferacie jako najbardziej wiarygodne, co pozostaje w zgodzie z pozostałymi recenzjami dorobku naukowego Habilitanta.

Pani dr hab. Ewa Nowakowska-Duława zwraca uwagę na szeroką problematykę badawczą Habilitanta: „Problematyka badań dr n.med. Artura Pasternaka dotyczy głównie patofizjologii kamicy pęcherzykowej, ale w kręgu jego zainteresowań zawodowych pozostaje również endoskopia przewodu pokarmowego, możliwości endoskopowego tamowania krwawień z przewodu pokarmowego oraz chirurgia przepuklin brzusznych”

Podobnie potencjał naukowy Habilitanta ocenia Pani Prof. Aldona Kasprzak: „Zainteresowania habilitanta jako chirurga dotyczą również szeroko pojętej endoskopii przewodu pokarmowego, w tym wprowadzania ciekawych innowacji technicznych (m.in. nowe systemy optyczne, elektroniczne barwienie błony śluzowej wąskim strumieniem światła, magnetyczne systemy pozycjonowania endoskopu, technologię wprowadzania kontrolowanego), co istotnie przyczyni się do precyzyjnej diagnostyki zmian przednowotworowych, nowotworów przewodu pokarmowego czy marginesu usuwanych zmian towarzyszących guzom.”

Podsumowując działalność naukową habilitanta Pan Prof. Andrzej Budzyński stwierdza, „że , dr Artur Pasternak jest dojrzałym naukowcem, o szerokich horyzontach

badawczych, dysponującym warsztatem, który pozwala na prowadzenie rzetelnych i interesujących badań.”

DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA I ORGANIZACYJNA

Dr Artur Pasternak od ponad 15 lat prowadzi wykłady, seminaria i ćwiczenia z zakresu anatomii dla studentów Wydziału Lekarskiego, Wydziału Ochrony Zdrowia oraz Szkoły Medycznej dla Obcokrajowców CM UJ, a także zajęcia na Akademii Górniczo-Hutniczej, na kierunku inżynieria biomedyczna.

Habilitant jest współautorem licznych publikacji o charakterze dydaktycznym, jak artykuły przeglądowe, rozdział w podręczniku anatomii brzucha dla studentów medycyny wydanego w 2013 roku przez Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz dziewięciu rozdziałów poświęconych chirurgii przepuklin w podręczniku dla szkolących się chirurgów pt. "Wzorce protokołów operacyjnych w chirurgii ogólnej i naczyniowej" wydanego w 2015 roku przez PZWL.

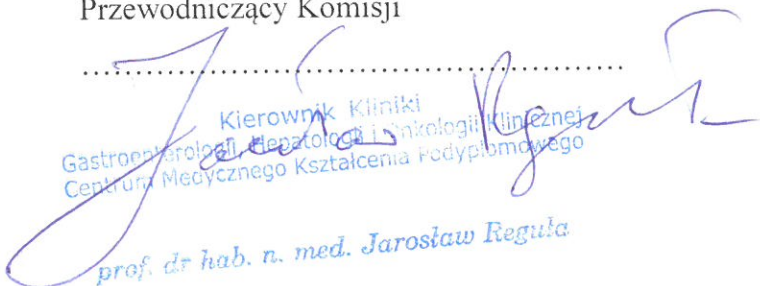
Działalność organizacyjna habilitanta to członkostwo licznych Towarzystw naukowych w tym SAGES (*Society of American Gastroenterologic and Endoscopic Surgeons*), Towarzystwa Chirurgów Polskich (w tym jako członek Zarządu Głównego i sekretarz Oddziału Krakowskiego), Polskiego Towarzystwa Anatomicznego (w tym jako skarbnik Oddziału Krakowskiego), Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego, Austriackiego Towarzystwa Gastroenterologii i Hepatologii. Dr Artur Pasternak jest członkiem rady edytorskiej czasopisma naukowego *Cell Transplantation, the Regenerative Medicine Journal* a także recenzentem publikacji naukowych w tym czasopiśmie oraz w *Biomolecular Concepts*.

WNIOSEK KOŃCOWY

Wszyscy Recenzenci zgodnie przedstawiają wniosek końcowy w oparciu o ocenę osiągnięcia naukowego, będącego cyklem 8 prac, całokształtu dorobku naukowego, działalności dydaktyczno-wychowawczej oraz działań kliniczno-organizacyjnych dr n. med. Artura Pasternaka uważają, że spełnia On kryteria określone ustawą z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. z 2014 r. poz. 1852 z późn. zm.) i w pełni zasługuje na uzyskanie tytułu naukowego doktora habilitowanego. Wobec powyższego, wnoszą do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum o nadanie

panu dr Arturowi Pasternakowi stopnia doktora habilitowanego nauk medycznych w
dyscyplinie medycyna.

Przewodniczący Komisji

.....

Kierownik Kliniki
Gastroenterologii, Hepatologii i Sinekologii Klinicznej
Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego
prof. dr hab. n. med. Jarosław Reguła